

Fremsat den xx. november 2016 af beskæftigelsesministeren (Jørn Neergaard Larsen)

Udkast

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social pension

(Ændrede regler om meddelelse om ret til folkepension, opsat pension m.v.)

§ 1

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1239 af 13. oktober 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, stk. 5 og i § 3 a, stk. 1, indsættes efter ”§ 15 f”: ”og § 15 g”.
2. § 13, stk. 1, 2. og 3. pkt., ophæves.
3. I § 15 a, stk. 1, indsættes som 2. pkt.: ”Anmodning om at opsætte pensionen indgives efter § 15 b eller § 15 g.”
4. I § 15 b, stk. 1, indsættes efter ”opsætte pensionen”: ”forud for opsætningsperioden”.
5. I § 15 d, stk. 2, indsættes efter ”Udbetaling Danmark skal”: ”i forbindelse med anmodninger, der indgives efter § 15 b,”.
6. Efter § 15 f indsættes i *Kapitel 2 a.*:

”§ 15 g. Personer, der har arbejdet efter folkepensionsalderen og først ansøger om folkepension, når de ønsker at overgå til folkepension, kan samtidig med ansøgning om folkepension anmode Udbetaling Danmark om at få beregnet og udbetalt folkepension med en venteprocent for perioden fra den 1. i måneden efter at have nået folkepensionsalderen, hvis betingelserne i kapitel 1 for ret til folkepension var opfyldt i perioden. § 15 c, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Det er en betingelse for, at optjene venteprocent efter stk. 1, at det kan dokumenteres, at beskæftigelseskravet, jf. § 15 d, stk. 1 eller stk. 3, og regler fastsat i medfør af § 15 d, stk. 5, er opfyldt. Hvis beskæftigelseskravet ikke er opfyldt, indgår denne periode ikke ved opgørelsen af venteprocenten.

Stk. 3. Venteprocenten opgøres efter § 15 e, stk. 1, 2. og 3. pkt..

Stk. 4. Tillægget udbetales og beregnes efter § 15 f.
7. § 27, stk. 2 affattes således:

”*Stk. 2.* Opgørelsesperioden for indtægtsgrundlaget efter stk. 1 er det kalenderår eller den del af et kalenderår, som pensionsudbetalingen vedrører. De enkelte indkomster i indtægtsgrundlaget henføres til den måned og det år, som de skattemæssig henføres til.”
8. § 29, stk. 1, nr. 2) affattes således:

”2) Opgørelsesperioden for indtægtsgrundlaget efter nr. 1 er det kalenderår eller den del af et kalenderår, som pensionsudbetalingen vedrører. De enkelte indkomster i indtægtsgrundlaget henføres til den måned og det år, som de skattemæssig henføres til.”

9. § 32 a, stk. 1, nr. 2) affattes således:

”2) Opgørelsesperioden for indtægtsgrundlaget efter nr. 1 er det kalenderår eller den del af et kalenderår, som pensionsudbetalingen vedrører. De enkelte indkomster i indtægtsgrundlaget henføres til den måned og det år, som de skattemæssig henføres til.”

10. I § 33, stk. 1, indsættes som 2. pkt.: ”Hvis ansøgning om folkepension modtages i Udbetaling Danmark senest den 10. i den anden måned efter opnåelse af folkepensionsalderen, udbetales folkepensionen dog med tilbagevirkende kraft fra den 1. i måneden efter opnåelse af folkepensionsalderen.”

11. I § 42 indsættes som stk. 2:

”Stk. 2. Ved omregning i løbet af kalenderåret, jf. § 39, og ved den årlige endelige efterregulering af pensionen for det forudgående kalenderår, jf. § 39 b, finder stk. 1 ikke anvendelse.”

§ 2

I lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1240 af 13. oktober 2016, foretages følgende ændringer:

1. § 25, stk. 1, nr. 2) affattes således:

”2) Opgørelsesperioden for indtægtsgrundlaget efter nr. 1 er det kalenderår eller den del af et kalenderår, som pensionsudbetalingen vedrører. De enkelte indkomster i indtægtsgrundlaget henføres til den måned og det år, som de skattemæssig henføres til.”

2. I § 42 indsættes som stk. 2:

”Stk. 2: Ved omregning i løbet af kalenderåret, jf. § 38, og ved den årlige endelige efterregulering af pensionen for det forudgående kalenderår, jf. § 38 a, finder stk. 1 ikke anvendelse.”

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. april 2017.

Stk. 2. Udbetaling Danmarks pligt til at sende meddelelse om ret til folkepension ophører overfor personer, der når folkepensionsalderen den 1. juni 2017 eller senere.

Stk. 3. Anmodning om opsat pension, jf. § 15 g i lov om social pension, som affattet ved lovens § 1, nr. 6, finder alene anvendelse for personer, der når folkepensionsalderen den 1. juni 2017 eller senere.

Stk. 4. § 33, stk. 1, 2. pkt. i lov om social pension, som affattet ved lovens § 1, nr. 10, finder alene anvendelse for personer, der når folkepensionsalderen den 1. juni 2017 eller senere.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Efter lov om social pension skal ansøgning om folkepension indgives til Udbetaling Danmark. Udbetaling Danmark skal efter loven sende meddelelse om ret til folkepension i rimelig tid inden den pågældende når folkepensionsalderen, og meddelelsen skal indeholde oplysning om muligheden for at opsætte pensionen efter reglerne herom i lov om social pension.

Efter den hidtil gældende praksis har Udbetaling Danmark sendt meddelelse om ret til folkepension til personer med fast bopæl i Danmark. Udbetaling Danmark har ikke sendt meddelelse om ret til folkepension til personer med fast bopæl i udlandet med henvisning til en bestemmelse herom i bekendtgørelsen om social pension.

Folketingets Ombudsmand har i en udtalelse af 15. marts 2016 på baggrund af en konkret sag, givet udtryk for, at der ikke er klarhed over, om og i hvilken udstrækning, der efter loven er pligt til at give orientering til kommende folkepensionister om deres mulighed for at søge om folkepension.

Det fremgår nærmere af ombudsmandens udtalelse, at der efter ombudsmandens opfattelse ikke har været hjemmel i lov om social pension til at fastsætte en bestemmelse i bekendtgørelsen om social pension efter hvilken Udbetaling Danmark ikke skal udsende meddelelse om ret til folkepension til personer med fast bopæl i udlandet. Denne bestemmelse er ophævet med virkning fra 1. juni 2016 og vejledningen om social pension er ændret.

Med den nugældende retstilstand vil der fortsat være uklarhed om, hvem der skal have meddelelse om ret til folkepension ved fast bopæl i udlandet. Der kan f.eks. være spørgsmål om, hvorvidt der skal foreligge en vis sandsynlighed for, at den pågældende vil være berettiget til folkepension, og der kan være tilfælde, hvor det er umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at finde frem til den pågældendes adresse.

Efter regeringens opfattelse er der behov for en klar retstilstand. Desuden er det regeringens opfattelse, at pligten til at sende skriftlige meddelelser om muligheden for at søge folkepension, som blev indføjet i loven i 1978, ikke længere er tidsvarende. Den fastsatte pligt til, at Udbetaling Danmark skal sende meddelelse om ret til folkepension, betyder at der er en helt særlig service på folkepensionsområdet, hvor myndigheden skal henlede borgerens opmærksomhed på muligheden for at ansøge om folkepension. Reglerne svarer dermed ikke til det klare udgangspunkt for øvrige offentlige sociale ydelser, hvorefter myndighederne ikke af egen drift skal gøre den enkelte borger opmærksom på muligheden for at modtage konkrete ydelser. Til gengæld skal myndighederne vejlede de borgere, der henvender sig og anmoder om hjælp eller vejledning. Desuden er det regeringens opfattelse, at de mange muligheder, der findes i dag for at søge og få informationer via internettet, reelt overflødiggør reglen.

Den særlige meddelelsespligt på folkepensionsområdet medfører administrative og økonomiske omkostninger for Udbetaling Danmark, og ordningen er vanskelig at forsvare i en tid, hvor der er mange andre muligheder for at holde sig orienteret om retten til folkepension og for at modtage vejledning.

For at undgå unødigt bureaukrati og for at klargøre retstilstanden på området foreslår regeringen at ophæve pligten til at sende meddelelse om ret til folkepension i rimelig tid inden den pågældende når pensionsalder-

ren. Det er alene folkepensionsalderen, der er afgørende for, hvornår den enkelte kan indgive ansøgning om folkepension – dvs. der er tale om enkle regler, hvorved alle fortsat har mulighed for at indgive en ansøgning og overgå rettidigt til folkepension.

Tilsvarende foreslås det, at Udbetaling Danmark heller ikke skal udsende oplysninger om muligheden for at opsætte folkepensionen. I stedet foreslås reglerne om opsat pension forbedret, således at der vil kunne ydes opsat pension med tilbagevirkende kraft til de folkepensionister, som har opfyldt beskæftigelseskravet. Det er efter regeringens opfattelse ikke rimeligt, at der er folkepensionister, som er gået glip af opsat pension, alene fordi de ikke fik indgivet en ansøgning om folkepension, da de besluttede at fortsætte med at arbejde i stedet for at gå på folkepension.

For at undgå at borgere mister rettigheder som følge af særlige proceskrav i lovgivningen, foreslår regeringen derfor, at borgerne, der arbejder i tilstrækkeligt omfang, i stedet kan nøjes med at indgive ansøgning om opsat pension, når de rent faktisk ønsker at overgå til folkepension.

Udbetaling Danmark udbetaler folkepension månedsvis bagud fra den 1. i måneden efter, at der er ansøgt om folkepension, og lovens betingelser er opfyldt.

Det foreslås, at folkepensionen kan udbetales med tilbagevirkende kraft fra den 1. i måneden efter opnåelse af folkepensionsalderen, hvis ansøgning om folkepension er modtaget i Udbetaling Danmark senest den 10. i den anden måned efter opnåelse af folkepensionsalderen. Herved vil den person, der, ved første mulige udbetaling af folkepension, konstaterer, at der ikke automatisk udbetales folkepension, kunne nå at indgive ansøgning herom og få udbetalt folkepension med virkning fra den 1. i måneden efter opnåelse af folkepensionsalderen.

Præcisering af reglerne om den periodemæssige opgørelse af indtægtsgrundlaget

Social pension beregnes på grundlag af den skattemæssige forskudsopgørelse og årsopgørelse. Hvis der skal ske en periodisering af indtægtsgrundlaget over kalenderåret, henføres indkomster, der indgår i indkomstregisteret, til den måned, som de i indkomstregistret skattemæssigt henføres til. Indkomster, der ikke indgår i indkomstregisteret, forudsættes ligeligt fordelte over kalenderåret.

Det er forudsat, men ikke eksplicit anført i lov om social pension, at opgørelsen af indtægtsgrundlaget for beregning af social pension skal baseres på skattemåned, dvs. den måned indkomsten skattemæssigt henføres til. Dette er typisk den måned, hvor indkomsten er til disposition og ikke fx den periode, som indtægten vedrører. De administrative gevinster m.v. ved kalenderårsmodellen ville blive væsentligt reduceret, hvis der ikke var denne forudsatte tætte sammenhæng mellem indkomstopgørelsen til brug for beregning af skat og social pension. Det foreslås derfor i loven præciseret, at de enkelte indkomster i indtægtsgrundlaget for social pension henføres til den måned og det år, som de skattemæssigt henføres til.

Præcisering af reglerne om omregning og efterregulering af pension

Ved lov nr. 574 af 10. juni 2014 om anvendelse af indkomstregisteret ved indtægtsregulering af social pension og boligstøtte m.v. blev der med virkning for 2015 indført nye regler om beregning af social pension (kalenderårsmodellen). Lovens hovedformål var at effektivisere og forenkle ydelsesadministrationen, at forbedre mulighederne for digital selvbetjening og at muliggøre en mere præcis og korrekt indtægtsregulering af social pension.

Det har vist sig, at der er usikkerhed med hensyn til, om de gældende bestemmelser i § 42 i lov om social pension om tilbagebetaling af pension, hvis en pensionist har tilsidesat sin oplysningspligt eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget har modtaget pension, finder anvendelse i forbindelse med omregning af pensionen i løbet af kalenderåret, og ved den årlige endelige efterregulering af pensionen for det forudgående kalenderår. I forarbejderne til lov nr. 574/2014 blev det forudsat, at § 42 ikke finder anvendelse i disse tilfælde. Det foreslås, at dette præciseres i loven.

2. Lovforslagets hovedindhold

2.1. Om udsendelse af meddelelse om ret til folkepension, herunder om muligheden for at opsætte pension

2.1.1. Gældende ret

Om udsendelse af meddelelse om ret til folkepension

Efter de gældende regler skal ansøgning om folkepension indgives til Udbetaling Danmark. Udbetaling Danmark skal efter § 13, 2. pkt. i lov om social pension sende meddelelse om ret til folkepension i rimelig tid, inden den pågældende når folkepensionsalderen, og meddelelsen skal efter § 13, 3. pkt. indeholde oplysning om muligheden for at opsætte folkepensionen efter reglerne herom. § 13, 2. pkt. blev indføjet i loven ved en lovændring i 1978, jf. lov nr. 252 af 8. juni 1978, og § 13, 3. pkt. blev indføjet ved en lovændring i 2004, jf. lov nr. 319 af 5. maj 2004 (indførelse af opsat pension).

Det fremgik af § 2 i bekendtgørelse om social pension nr. 1200 af 12. november 2014, at ”Udbetaling Danmark skal til personer, der ikke allerede har ret til pension, udsende meddelelse om retten til folkepension i rimelig tid, inden den pågældende når folkepensionsalderen. Der skal ikke udsendes meddelelse om ret til folkepension til personer med fast bopæl i udlandet.” Bestemmelsens 2. punktum blev indsat med virkning fra 1. juli 1998 og ophævet med virkning fra den 1. juni 2016.

Socialministeriets vejledning nr. 53 af 31. august 2007 om folkepension efter lov om social pension fastslog i pkt. 71, at Sikringsstyrelsen (nu Udbetaling Danmark), i det omfang Sikringsstyrelsen har kendskab til kommende pensionisters adresse uden for Danmark, skulle give meddelelse om muligheden for at søge pension. Det fremgik endvidere, at en kommune som havde kendskab til en persons adresse i udlandet, burde orientere Sikringsstyrelsen herom.

Siden vejledningen trådte i kraft, er ansvaret for behandling af sager om folkepension overgået fra henholdsvis kommunerne og Den Sociale Sikringsstyrelse (senest Pensionsstyrelsen) til Udbetaling Danmark, og sagsgangene er digitaliseret. Derfor er den fremgangsmåde, der er gengivet i vejledningen forældet og ikke en aktuell mulighed.

Vejledningen er nu ændret, således at det fremgår, at Udbetaling Danmark har pligt til at sende en meddelelse til alle personer, der nærmer sig folkepensionsalderen, om deres ret til folkepension, jf. lovens § 13. Udbetaling Danmark skal i henhold til vejledningen alene sende meddelelse til personer, hvor det må anses som sandsynligt, at de kan have optjent ret til dansk folkepension, hvor Udbetaling Danmark har et cpr. nr. på den pågældende, og har adgang til kontaktoplysninger i CPR-registret eller har mulighed for at benytte offentlig digital postadresse.

Det bemærkes i øvrigt, at ansøgning om dansk folkepension for personer med bopæl i et land omfattet af EF-forordning 883/04 om koordinering af social sikring som hovedregel indgives til pensionsmyndigheden i bopælslandet. Herefter sørger pensionsmyndigheden i bopælslandet for at videresende ansøgningen til Udbe-

taling Danmark, hvis ansøger oplyser at have optjent ret til dansk folkepension. For personer med bopæl i et land, som Danmark har indgået overenskomst med følger pligten til at videresende de respektive overenskomster.

En optjent dansk folkepension kan som udgangspunkt udbetales ved fast bopæl i en lang række lande. Udgangspunktet er, at en optjent folkepension efter pensionsloven kan tilkendes og udbetales til danske statsborgere uanset bopælsland, hvis de har haft fast bopæl i Danmark i mindst 30 år mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen. Folkepension kan endvidere udbetales til personer, der er omfattet af EF-forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger, hvis de har haft fast bopæl eller beskæftigelse i Danmark i mindst 1 år, samt til personer omfattet af overenskomster, som Danmark har indgået med andre lande, hvis disse personer har haft fast bopæl i Danmark i mindst 3 eller 5 år.

Om opsat pension

Ved lov nr. 319 af 5. maj 2004 blev der med virkning fra 1. juli 2004 givet alle, der har ret til folkepension, mulighed for at vælge at udskyde denne og deltage aktivt på arbejdsmarkedet mod senere at få forhøjet den løbende pension med et tillæg for opsat pension. I opsætningsperioden optjenes ret til at få forhøjet den senere folkepension med en procentdel – venteprocenten, der forhøjes jo længere tid pensionen opsættes.

Folkepensionen kan opsættes efter anmodning til Udbetaling Danmark. Det er en forudsætning, at der forinden eller samtidig er søgt om folkepension. Anmodning om opsat pension skal ligesom ansøgningen om folkepension indgives til Udbetaling Danmark.

Udbetaling Danmark skal oplyse om muligheden for at opsætte folkepensionen samtidig med, at Udbetaling Danmark sender meddelelse om ret folkepension.

En person kan alene optjene ret til venteprocent, hvis en række betingelser er opfyldt, herunder at den pågældende har haft indtægt ved personligt arbejde i mindst 750 timer indenfor et kalenderår. Udbetaling Danmark skal hvert år træffe afgørelse om, hvorvidt beskæftigelseskravet er opfyldt.

Ved påbegyndelse og ophør af opsætningen midt i et kalenderår, opgøres beskæftigelseskravet forholdsmæssigt efter antallet af hele måneder opsætningen vedrører i kalenderåret. Hvis beskæftigelseskravet ikke er opfyldt i en opgørelsesperiode, ses der ved opgørelsen af venteprocenten bort fra denne periode. I stedet udbetales et engangsbeløb svarende til den berettigede folkepension for den pågældende periode.

Folkepensionen kan opsættes i højst 2 perioder og for i alt 120 måneder.

Personer, der har optjent ret til dansk folkepension, vil også kunne opsætte pensionen og optjene ret til venteprocent, mens de bor og arbejder i EU/EØS-området, Schweiz eller et land, som Danmark har indgået overenskomst med om social sikring.

Om udbetaling af folkepension

Efter de gældende regler udbetaler Udbetaling Danmark folkepension månedsvi bagud fra den 1. i måneden efter, at der er ansøgt om folkepension, og at lovens betingelser er opfyldt. Der kan som udgangspunkt derfor ikke udbetales folkepension, mindre borgeren forinden har ansøgt herom, og betingelserne for udbetaling i øvrigt er opfyldt.

2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.1.2.1. Udsendelse af meddelelse

Den fastsatte pligt til, at Udbetaling Danmark skal sende meddelelse om ret til folkepension, betyder at der er en helt særlig service på folkepensionsområdet, hvor myndigheden skal henlede borgerens opmærksomhed på muligheden for at ansøge om folkepension. Reglerne svarer dermed ikke til det klare udgangspunkt for øvrige offentlige sociale ydelser, hvorefter myndighederne ikke af egen drift skal gøre borgerne opmærksom på muligheden for at modtage konkrete ydelser.

Personer med bopæl i Danmark, som har vanskeligheder ved at holde sig orienteret om mulighederne for at ansøge om folkepension, har mulighed for at få hjælp og vejledning af kommunen eller Udbetaling Danmark. Efter lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, skal kommunalbestyrelsen behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning. Kommunalbestyrelsen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning.

Førtidspensionister omfattet af lov om social pension eller lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig førtidspension m.v. overgår allerede efter de gældende regler uden ansøgning fra den 1. i måneden efter at have nået folkepensionsalderen til at modtage folkepension.

For derfor at undgå unødigt bureaukrati og for at klargøre retstilstanden på området foreslås det at ophæve pligten til at sende meddelelse om ret til folkepension i rimelig tid inden den pågældende når folkepensionsalderen. Det er alene folkepensionsalderen, der er afgørende for, hvornår den enkelte kan indgive ansøgning om folkepension – dvs. der er tale om enkle regler, hvorved alle fortsat har mulighed for at indgive en ansøgning og overgå rettidigt til folkepension. Endvidere er der mange muligheder for at søge og få informationer via internettet, som reelt overflødiggør reglen. Borgere kan bl.a. finde information om ret til folkepension og opsat pension, herunder om ansøgningsprocedurer på borger.dk eller i engelsk version på lifeindenmark.dk. Endelig skal myndighederne fortsat vejlede de borgere, der henvender sig og anmoder om hjælp eller vejledning.

Forslaget indebærer at pligten i lov om social pension § 13, 2. og 3. pkt. ophæves. Udbetaling Danmark har efter forslaget ikke længere har pligt til at sende meddelelse om ret til folkepension, herunder oplyse om muligheden for at opsætte folkepension. Forslaget omfatter alle, det vil sige danske statsborgere og udlændinge, uanset om de har fast bopæl i Danmark eller i udlandet.

Med forslaget opnås endvidere en væsentlig regelforenklings og administrativ lettelse for Udbetaling Danmark, som undgår at anvende ressourcer til at udsøge den relevante målgruppe og de relevante adresser alene med det formål at sende orienteringsbreve om, at de pågældende borgere kan have ret til at indgive ansøgning om folkepension.

Det kan ikke afvises, at der med forslaget kan være enkelte personer, som når folkepensionsalderen, som ikke umiddelbart er opmærksom på at ansøge om folkepension i rette tid, for at kunne modtage folkepension med virkning fra den 1. i måneden efter at have nået folkepensionsalderen, men det vil ikke være proportionalt at videreføre en universel informationsordning for at modvirke en sådan begrænset risiko.

Der kan i øvrigt henvises til 2.1.2.3. om udbetaling af folkepension med tilbagevirkende kraft.

2.1.2.2. Opsat pension

Forslaget, om at der ikke længere skal sendes meddelelse om ret til folkepension, indebærer også, at der ikke orienteres om mulighederne for at opsætte pensionen. I stedet foreslås reglerne om opsat pension forbedret, således at der vil kunne ydes opsat pension med tilbagevirkende kraft til de folkepensionister, som har opfyldt beskæftigelseskravet.

For at undgå at borgere mister rettigheder som følge af særlige proceskrav i lovgivningen foreslås det således, at borgerne, der arbejder i tilstrækkeligt omfang, i stedet kan nøjes med at anmode om opsat pension, når de rent faktisk ønsker at overgå til folkepension.

Personer, der fortsætter med at arbejde i et vist omfang efter de når folkepensionsalderen, vil være i risiko for at overse proceskravet i de gældende regler om, at muligheden for opsat pension forudsætter, at der er indgivet ansøgning om folkepension, selv om de pågældende ikke ønsker at gå på folkepension.

Det foreslås derfor, at personer, der i et tilstrækkeligt omfang fortsætter med at arbejde efter folkepensionsalderen, kan vente med at indgive ansøgning om folkepension, til det tidspunkt, hvor de ønsker at overgå til folkepension. Efter forslaget vil der blive truffet afgørelse om opsat folkepension med tilbagevirkende kraft for perioden fra den 1. i den måned efter at den pågældende nåede folkepensionsalderen og indtil overgangen til folkepension. Det vil ligesom efter de gældende regler være en forudsætning for retten til opsat pension med venteprocent, at den pågældende opfylder betingelserne for ret til folkepension fra folkepensionsalderen og indtil ansøgningen om folkepension, og at det kan dokumenteres, at den pågældende i denne periode har haft indtægt ved personligt arbejde i mindst 750 timer inden for et kalenderår.

Det vil fortsat være en mulighed at indgive ansøgning om folkepension og herunder opsat pension, når en person når folkepensionsalderen, dvs. forud for perioden med beskæftigelse, eller at indgive anmodning om overgang til opsat pension efter at personen er gået på folkepension.

Efter de gældende regler om opsat pension er der mulighed for at udbetale engangsbeløb for perioder, hvor beskæftigelseskravet ikke er opfyldt i en opgørelsesperiode. Engangsbeløbet svarer til den berettigede folkepension for den pågældende periode.

For som udgangspunkt at fastholde princippet om, at der først kan ydes folkepension, efter der er indgivet ansøgning herom, medfører muligheden for at yde opsat pension med tilbagevirkende kraft et behov for, at der alene kan udbetales engangsbeløb, for en periode, hvor der forud er ansøgt om folkepension og opsat pension. Alternativet ville være, at kravet om ansøgning om folkepension ville være indholdsløst, da personer, som ikke søger rettidigt, alligevel ville kunne få udbetalt pension som et engangsbeløb med tilbagevirkende kraft - uanset at de aldrig havde haft til hensigt at opfylde beskæftigelseskravet for opsat pension. Der kan dog henvises til 2.1.2.3. om udbetaling af folkepension med tilbagevirkende kraft. Der vil fortsat kunne udbetales engangsbeløb til personer, som indgiver ansøgning om folkepension og opsat pension forud for beskæftigelsesperioden, hvis det efterfølgende viser sig, at de ikke kunne opfylde beskæftigelseskravet.

Det foreslås, at de gældende regler om opgørelse af venteprocenten, om beregning af venteprocenten og om udbetaling af et månedligt tillæg finder tilsvarende anvendelse i de tilfælde, hvor personer ansøger om folkepension efter at have nået folkepensionsalderen og samtidig anmoder om at få opsat folkepensionen i perioden fra folkepensionsalderen til ansøgning om folkepension. Efter de gældende regler om opsat pension og optjening af venteprocent, er der i bekendtgørelse om opsat pension, fastsat nærmere regler om opgørelse af beskæftigelses omfang, om opgørelse og udbetaling af engangsbeløb, om beregning af venteprocent og om administration. Den gældende hjemmel i § 15 d, stk. 5, og § 15 e, stk. 4, vil også kunne anvendes til at fastsætte tilsvarende regler ift. personer, som søger om opsat pension med tilbagevirkende kraft.

2.1.2.3. Udbetaling af folkepension med tilbagevirkende kraft

Efter den gældende regel i § 33, stk. 1, 1. pkt. i lov om social pension, udbetales folkepensionen månedsvis bagud fra den 1. i måneden efter, at der er ansøgt om folkepension, og lovens betingelser er opfyldt.

Det foreslås, at § 33, stk. 1, tilføjes et 2. pkt., hvorefter folkepensionen kan udbetales med tilbagevirkende kraft fra den 1. i måneden efter opnåelse af folkepensionsalderen, hvis ansøgning om folkepension modtages i Udbetaling Danmark senest den 10. i den anden måned efter opnåelse af folkepensionsalderen.

Herved får personer, der ikke har fået ansøgt om folkepension tids nok til at få udbetalt folkepensionen med virkning fra den 1. i måneden efter opnåelse af folkepensionsalderen en længere frist til at indgive ansøgning om folkepension med den virkning, at folkepensionen udbetales med tilbagevirkende kraft fra den 1. i måneden efter opnåelse af folkepensionsalderen.

En person, der har nået folkepensionsalderen f. eks. i marts måned, vil efter de gældende regler kunne få udbetalt folkepensionen ved udgangen af april måned, månedsvis bagud fra 1. april, hvis ansøgning om folkepension er indgivet inden 1. april, og betingelserne i øvrigt er opfyldt.

Med forslaget vil en person, der f. eks. ved udgangen af april konstaterer, at der ikke automatisk udbetales folkepension, få mulighed for at ansøge om folkepension senest den 10. maj, og herefter få ret til at få udbetalt folkepension med tilbagevirkende kraft fra 1. april, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

Med den foreslåede forlængelse af ansøgningsfristen, anses den pågældende for at opnå pensioniststatus med tilbagevirkende kraft fra opnåelse af folkepensionsalderen, hvis betingelserne for ret til folkepension i øvrigt er opfyldt.

Forslaget om at tilkende folkepension med tilbagevirkende kraft får betydning for, hvornår retten til den gunstigere boligydelse til folkepensionister indtræder. Det fremgår af Vejledning nr. 103 fra 2002 om individuel boligstøtte, pkt. 239, at retten til boligydelse tidligst indtræder fra det tidspunkt, hvor boligstøttemodtageren er berettiget til at få udbetalt pension. Udbetales pension med tilbagevirkende kraft, udbetales boligydelse med virkning fra samme tidspunkt. Hvis ansøgeren hidtil har været berettiget til boligsikring og bliver berettiget til boligydelse, skal omberegning til boligydelse ske fra dette tidspunkt. De fremgår endvidere af pkt. 239, at ansøgning om boligstøtte skal være indgivet på det tidspunkt, hvorfra ansøgeren er berettiget til pension, men det kan dog accepteres, at der udbetales boligstøtte med tilbagevirkende kraft fra pensionstilkendelsen i de tilfælde, hvor pension ydes med tilbagevirkende kraft, uanset om der er ansøgt om boligstøtte fra dette tidspunkt.

2.2. Præcisering af reglerne om periodisering af indtægtsgrundlaget ved beregning af social pension

2.2.1. Gældende ret

Ved lov nr. 574 af 10. juni 2014 om anvendelse af indkomstregisteret ved indtægtsregulering af social pension og boligstøtte m.v. blev der med virkning for 2015 indført nye regler om beregning af social pension (kalendarårsmodellen). Lovforslagets hovedformål var at effektivisere og forenkle ydelsesadministrationen, at forbedre mulighederne for digital selvbetjening og at muliggøre en mere præcis og korrekt indtægtsregulering af social pension.

Pensionen i kalenderåret fastsættes herefter foreløbigt på grundlag af den skattemæssige forskudsopgørelsen for kalenderåret, og efterreguleres efter årets udgang på grundlag af den skattemæssige årsopgørelse. Opgørelsesperioden, dvs. den periode som pensionen beregnes for på grundlag af pensionistens indkomst i perioden, kan være kortere end kalenderåret, fx vis pensionisten først er overgået til pension i løbet af kalenderåret. Kalenderåret kan også omfatte flere opgørelsesperioder, fx hvis pensionen omregnes i løbet af året pga. ændrede samlivsforhold. I disse tilfælde skal der ske en periodisering af indtægtsgrundlaget. Indkomster, der indgår i indkomstregisteret, henføres efter gældende regler til den måned, som de i indkomstregisteret skattemæssigt henføres til. Indkomster, der ikke indgår i indkomstregisteret, forudsættes ligeligt fordelt over kalenderåret.

2.2.2 Ministeriets overvejelser og den foreslåede præcisering

I indkomstregisteret registreres, hvilken periode en indkomst vedrører (lønperioden), dispositionsdatoen, og hvilken måned og år indkomsten skattemæssigt henføres til (skattemåned). Skattemåned er bestemt af dispositionsdatoen (der gælder dog særlige regler ved forudløn).

Det er forudsat, men ikke eksplicit anført i lov om social pension, at opgørelsen af indtægtsgrundlaget for beregning af social pension skal baseres på skattemåned, dvs. den måned indkomsten skattemæssigt henføres til. Det skal ses i sammenhæng med, at pensionen, som nævnt ovenfor, beregnes på grundlag af den skattemæssige forskudsopgørelse og årsopgørelse. Det fremgår også af bemærkningerne til lovforslaget om anvendelse af indkomstregisteret ved indtægtsregulering af social pension og boligstøtte m.v. (L 166/2014), at lovforslaget tilpasser reglerne for indtægtsregulering af social pension og boligstøtte således, at man kan anvende indkomstoplysninger fra SKAT's registre direkte i forbindelse med indtægtsreguleringen af disse ydelser uden at ændre de grundlæggende betingelser for retten til og principperne for indtægtsregulering af social pension. Udover de administrative fordele herved betyder det også, at opgørelsen af indtægtsgrundlaget for beregning af social pension bliver mere forståeligt og gennemskueligt for pensionisten, da opgørelsen umiddelbart kan sammenholdes med pågældendes indkomstopgørelse i forbindelse med skatteberegningen.

Det forslås derfor, at det i loven præciseres, at de enkelte indkomster i indtægtsgrundlaget henføres til den måned og det år, som de skattemæssigt henføres til.

2.3. Præcisering af reglerne om omregning og efterregulering af pension

2.3.1. Gældende ret

Ved lov nr. 574 af 10. juni 2014 om anvendelse af indkomstregisteret ved indtægtsregulering af social pension og boligstøtte m.v. blev der med virkning for 2015 indført nye regler om beregning af social pension. Lovforslagets hovedformål var at effektivisere og forenkle ydelsesadministrationen, at forbedre mulighederne for digital selvbetjening og at muliggøre en mere præcis og korrekt indtægtsregulering af social pension.

Efter de nye regler (kalenderårsmodellen) er den tidsmæssige enhed – opgørelsesperioden – kalenderåret. Pensionen i kalenderåret fastsættes foreløbigt på grundlag af forskudsopgørelsen, og efterreguleres efter årets udgang på grundlag af den skattemæssige årsopgørelse. Opgørelsesperioden kan være kortere end kalenderåret, fx hvis pensionisten først er overgået til pension i løbet af kalenderåret. Kalenderåret kan også omfatte flere opgørelsesperioder, fx hvis pensionen omregnes i løbet af året pga. ændrede samlivsforhold. I sidstnævnte tilfælde vil kalenderåret blive opdelt i to opgørelsesperioder: perioden før og perioden efter de ændrede samlivsforhold. Pensionen udbetales månedligt. Det månedlige beløb fremkommer som pensionen for den aktuelle opgørelsesperiode (dvs. perioden fra ændringstidspunktet til kalenderårets udgang) fratrukket den pensi-

on, der allerede er udbetalt i opgørelsesperioden, divideret med det resterende antal måneder i opgørelsesperioden.

2.3.2 Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det har vist sig, at der er usikkerhed om, hvorvidt de gældende bestemmelser i lov om social pension, § 42, om tilbagebetaling af pension, hvis en pensionist har tilsidesat sin oplysningspligt eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget har modtaget pension, finder anvendelse i forbindelse med omregning af den foreløbige pension i løbet af kalenderåret, og ved den årlige endelige efterregulering af pensionen for det forudgående kalenderår.

Ved udarbejdelsen af lovforslaget til lov nr. 574 af 10. juni 2014 om kalenderårsmodellen blev det forudsat, at § 42 ikke finder anvendelse i disse tilfælde. Det skal ses i sammenhæng med, at pensionen i løbet af kalenderåret er foreløbig, og det ikke kan afgøres om pensionen i en given opgørelsesperiode i kalenderåret er for høj eller lav før efter kalenderårets udgang. Det skal også ses i sammenhæng med, at der ved omregning af pensionen i kalenderåret alene sker en omregning af pensionen for den aktuelle opgørelsesperiode, dvs. fra ændringstidspunktet til udgangen af kalenderåret. Pensionen i den del af opgørelsesperioden, der resterer på det tidspunkt, hvor Udbetaling Danmark træffer afgørelse om omregning, beregnes som pensionen i hele opgørelsesperioden (dvs. fra ændringstidspunktet til kalenderårets udgang) fratrukket den pension, som allerede er udbetalt i opgørelsesperioden (dvs. fra ændringstidspunktet til det tidspunkt, hvor Udbetaling Danmark træffer afgørelse om at omregne pensionen). Der tages ikke herved stilling til, om pensionen i den del af opgørelsesperioden, der går fra ændringstidspunktet til det tidspunkt, hvor Udbetaling Danmark træffer afgørelse om at omregne pensionen, har været for høj eller lav. Der beregnes heller ikke nogen samlet pension for denne delperiode af opgørelsesperioden.

Hvis § 42 skulle finde anvendelse ville det indebære, at der ved de løbende omregninger i kalenderåret samt ved efterreguleringen skulle tages stilling til, om pågældende havde været i god eller god tro i en større eller mindre del af opgørelsesperioden. Dette ville stride mod lovændringens hovedformål om at effektivisere og forenkle ydelsesadministrationen, at forbedre mulighederne for digital selvbetjening og at muliggøre en mere præcis og korrekt indtægtsregulering af social pension. Det ville også stride lovens formål om at sikre pensionisterne en pension, der så korrekt som muligt afspejler deres faktiske indtægts- og personlige forhold.

Det foreslås, at det i § 42 præciseres, at § 42 ikke finder anvendelse ved omregning i løbet af kalenderåret, jf. § 38, og ved den årlige endelige efterregulering af pensionen for det foregående kalenderår, jf. § 38 a.

Ved målsætningen om at sikre pensionisterne en pension, der så korrekt som muligt afspejler deres faktiske indtægts- og personlige forhold, har det været forudsat, at Udbetaling Danmarks afgørelse om omregning af pensionen træffes hurtigt efter at have modtaget oplysninger om ændrede indtægts- og personlige forhold. Hvis Udbetaling Danmarks afgørelse om omregning af pensionen på grund af en fejl, der ikke kan lægges borgeren til last, først træffes en betydelig tid efter at have modtaget oplysninger om de ændrede forhold, fx mere end en måned efter, bør dette ikke være til ugunst for pensionisten, fx ved at pensionen i den resterende del af kalenderåret bliver mindre, end hvis Udbetaling Danmark havde omregnet pensionen inden for fx en måned efter at have modtaget oplysninger om ændrede indtægts- og personlige forhold. Tilsvarende bør pensionisten heller ikke blive stillet over for et større efterbetalingskrav ved den årlige efterregulering af pensionen end hvis Udbetaling Danmark havde omregnet pensionen inden for fx en måned efter at have modtaget oplysninger om ændrede indtægts- og personlige forhold.

2.4. Ikrafttrædelse

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. april 2017, med den virkning, at pligten til at sende meddelelse om ret til folkepension ophører overfor personer, der når folkepensionsalderen den 1. juni 2017 eller senere.

Det foreslås endvidere, at muligheden at få opsat folkepensionen med tilbagevirkende kraft, optjent og beregnet en venteprocent for perioden fra den 1. i måneden efter at have nået folkepensionsalderen indtil overgang til folkepension, hvis betingelserne for ret til folkepension i kapitel 1 var opfyldt i perioden, finder anvendelse for personer, der når folkepensionsalderen den 1. juni 2017 eller senere. De personer, der har modtaget meddelelse om ret til folkepension, herunder oplysning om muligheden for at opsætte pensionen efter de gældende regler, omfattes ikke af den foreslåede ordning i § 15 g.

Det foreslås endelig, at muligheden for at få udbetalt folkepension med tilbagevirkende kraft forud for ansøgning om folkepension, alene finder anvendelse for personer, der når folkepensionsalderen den 1. juni 2017 eller senere.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Ophævelse af pligten til at sende meddelelser om ret til folkepension forventes ikke at have ydelsesmæssige konsekvenser, idet det forudsættes - givet det nuværende informationssamfund - at borgerne selv kan holde sig orienteret om, hvorvidt der er sandsynlighed for, at de er berettiget til folkepension og på den baggrund ønsker at ansøge Udbetaling Danmark om folkepension, fx via borger.dk. I de tilfælde, hvor enkelte personer glemmer at ansøge om folkepension, når de når folkepensionsalderen, vil der med forslaget desuden være mulighed for at søge om pension med op til 2 måneders tilbagevirkende kraft, hvis ansøgningen indgives senest den 10. i den anden måned efter opnåelse af folkepensionsalderen.

Endvidere indebærer forslaget, at borgere, der fortsætter med at arbejde efter folkepensionsalderen, har mulighed for at søge om opsat pension med ret til venteprocent med tilbagevirkende kraft, hvis det kan dokumenteres, at beskæftigelseskravet har været opfyldt i perioden. Denne ændring medfører, at personer, som før havde glemt at ansøge om opsat pension, nu får muligheden herfor, om end forslaget i sig selv ikke ændrer på kravene for at optjene ret til en venteprocentstillæg, herunder beskæftigelseskravet på 750 timers lønnet arbejde i løbet af kalenderåret. Det skønnes at vedrøre ca. 200 personer, hvilket vil medføre en merudgift i størrelsesordenen af 1,0 mio. kr. efter skat og tilbageløb. Budgetteringsmæssigt har forslaget om ret til et venteprocentstillæg med tilbagevirkende kraft imidlertid ingen betydning, idet persongruppen allerede er indeholdt i fremskrivningen af udgiftsskønnet til folkepension, da der i fremskrivningen ikke indgår en antagelse omkring en andel, der bevidst eller ubevidst ikke ansøger om opsat pension.

Forslaget skønnes som et resultat af besparelser til forsendelsesomkostninger, tidsbesparelse forbundet med udsendelsen af orienteringsbreve samt sagsbehandling af pensionssager, at medføre administrative mindreudgifter for Udbetaling Danmark på 0,6 mio. kr. i 2017, 1,1 mio. kr. i 2018, 1,3 mio. kr. i 2019 og 1,5 mio. kr. i 2020. Heraf vedrører 0,1 mio. kr. i 2017 og knap 0,2 mio. kr. årligt fra 2018 og frem administrative besparelser til opgavevaretagelse i forhold til pension for pensionister bosiddende i Danmark. Det er kommunerne, der dækker administrationsbidraget til Udbetaling Danmark for de opgaver, der vedrører pensionister bosiddende i Danmark, mens det er staten, der betaler administrationsbidraget til Udbetaling Danmark for administration, der vedrører pensionister bosiddende i udlandet. Forslagets administrative konsekvenser for så vidt angår pensionister bosiddende i udlandet er imidlertid merudgifter, der påløber som følge af Folketingets Ombudsmands udtalelse af 15. marts 2016 i forhold til det forudsatte på finansloven for 2016, såfremt forslaget ikke vedtages.

Endelige forventes ophævelsen af pligten til at sende orienteringsbreve, at medføre administrative merudgifter på 0,1 mio. kr. i 2017 og 0,2 mio. kr. årligt fra 2018 og frem, som følge af flere borgerhenvendelser og øget sagsbehandling i Udbetaling Danmark fra borgere bosiddende i Danmark. Baggrunden for stigningen i henvendelser vil primært være spørgsmål til processen i forbindelse med overgang til folkepension samt efterspørgsel efter information og hjælp til pensionsansøgninger. Da der er tale om administrative konsekvenser til servicering af borgere bosiddende i Danmark reguleres merudgifterne i kommunernes administrationsbidrag til Udbetaling Danmark.

De økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke væsentlige administrative konsekvenser for borgerne. Efter forslaget får borgerne dog ikke længere meddelelse om ret til folkepension, herunder meddelelse om muligheden for opsat pension. Borgerne skal selv holde sig orienteret om muligheden for at ansøge om folkepension. Muligheden for opsat pension forbedres dog for borgerne, da det vil være tilstrækkeligt at indgive ansøgning herom, når borgere der fortsætter med at arbejde i tilstrækkeligt omfang, rent faktisk ønsker at overgå til folkepension.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Lovforslaget sendes i høring med frist den 12. december 2016 kl 12 hos følgende myndigheder og organisationer mv.: Ankestyrelsen, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Revisorer, Danske Seniorer, Datastyrelsen, Det Centrale Handicapråd, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, KL, Rigsrevisionen, Rådet for Socialt Udsatte, Udbetaling Danmark, Ældre Sagen og Landsforeningen for førtidspensionister.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/ Merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og	Ingen	Ingen

regioner		
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	<p>Stat: 2017: 0,5 mio. kr. 2018: 0,9 mio. kr. 2019: 1,1 mio. kr. 2020: 1,3 mio. kr.</p> <p>Kommuner: 2017: 0,1 mio. kr. 2018: 0,2 mio. kr. 2019: 0,2 mio. kr. 2020: 0,2 mio. kr.</p> <p>Regioner: Ingen</p>	<p>Stat: Ingen</p> <p>Kommuner: 2017: 0,1 mio. kr. 2018: 0,2 mio. kr. 2019: 0,2 mio. kr. 2020: 0,2 mio. kr.</p> <p>Regioner: Ingen</p>
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Borgerne mister ikke ret til opsat pension, alene fordi de ikke tidligere har indgivet ansøgning om folkepension	Borgerne skal selv holde sig orienteret om, hvornår der kan indgives ansøgning om folkepension
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter de gældende regler i § 3, stk. 5, i lov om social pension, kan tillæg beregnet efter venteprocenten ved opsat pension efter § 15 f, modtages ved bopæl i udlandet efter lovens § 3, stk. 2 - 4. Flygtninge, som tager bopæl i hjemlandet eller det tidligere opholdsland efter at have fået tillagt folkepension, bevarer efter § 3 a, stk. 1, retten til at modtage tillæg beregnet efter venteprocenten ved opsat pension efter § 15 f, beregnet på grundlag af folkepensionens grundbeløb, fastsat på grundlag af bopælstiden her i riget.

Det foreslås, at § 3, stk. 5, og § 3 a, stk. 1, ændres således, at personer, der får tillæg beregnet efter venteprocenten ved opsat pension efter den foreslåede § 15 g, kan modtage tillægget i udlandet efter de samme betingelser, som gælder for tillægget beregnet efter § 15 f.

Til nr. 2

Efter de gældende regler i lov om social pension § 13, 2. og 3. pkt. skal Udbetaling Danmark sende meddelelse om ret til folkepension i rimelig tid, inden den pågældende når folkepensionsalderen. Pligten blev indsat i loven i 1978 ved lov nr. 252 af 8. juni 1978. Meddelelsen skal indeholde oplysning om muligheden for at opsætte pensionen efter kapitel 2 i lov om social pension. Meddelelsen skal som udgangspunkt sendes til alle, der har ret til folkepension, uanset om der er tale om danske statsborgere eller udlændinge og uanset bopælsland. Meddelelsen udsendes med det formål at henlede den pågældendes opmærksomhed på muligheden for at ansøge om folkepension, herunder ansøge om folkepension med henblik på en samtidig eller senere anmodning om at opsætte folkepensionen.

Det foreslås, at § 13 i loven ændres således, at pligten i § 13, 2. og 3. pkt. til at udsende meddelelse om ret til folkepension, herunder muligheden for at opsætte folkepensionen ophæves. Herefter skal den pågældende selv holde sig orienteret om muligheden for at ansøge om folkepension. Det gælder uanset, om den pågældende har fast bopæl her i landet eller i udlandet.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.2.1.

Til nr. 3

Efter de gældende regler i kapitel 2 a i lov om social pension, er der kun én mulighed for at få opsat pension, nemlig muligheden for sammen med anmodningen om folkepension eller senere at indgive ansøgning om opsat pension for fremtiden.

Med henvisning til forslaget i nr. 6 med forslag til en § 15 g, hvorefter der foreslås en alternativ mulighed for at opnå folkepension med venteprocent, er der behov for i lovteksten at tydeliggøre, at der findes to muligheder for at anmode om opsat pension.

Det foreslås derfor, at der i § 15 a indsættes en bestemmelse om, at ansøgning om opsat pension kan indgives både efter § 15 b og efter § 15 g. Det vil således fortsat være en mulighed at indgive ansøgning om folkepension og herunder opsat pension efter § 15 b, når en person når folkepensionsalderen, dvs. forud for perioden med beskæftigelse, eller at indgive anmodning om overgang til opsat pension efter at personen er gået på folkepension.

Til nr. 4

§ 15 b, stk. 1, om indgivelse af anmodning om opsat pension til Udbetaling Danmark er i den gældende udformning affattet alene med henblik på anmodninger om opsat pension forud for perioden med beskæftigelse. Med forslaget til § 15 g i nr. 6 om en alternativ mulighed for at opnå opsat pension ved anmodning herom

efter beskæftigelsen er tilbagelagt, er der behov for, at det af § 15 b udtrykkeligt fremgår, at denne bestemmelse angår anmodning om opsat pension forud for perioden med beskæftigelse.

Det foreslås derfor, at § 15 b, stk. 1, ændres således at det fremgår direkte af bestemmelsen, at den angår anmodning om at opsætte pensionen forud for opsætningsperioden.

Til nr. 5

§ 15 d, stk. 2, om at Udbetaling Danmark hvert år skal træffe afgørelse om, hvorvidt beskæftigelseskravet er opfyldt for det pågældende år, er affattet alene med henblik på anmodninger om opsat pension forud for perioden med beskæftigelse, jf. § 15 b. Med forslaget til § 15 g i nr. 6 om en alternativ mulighed for at opnå opsat pension ved anmodning herom, når beskæftigelsen er tilbagelagt, er der behov for, at det af § 15 d, stk. 2 udtrykkeligt fremgår, at den kun finder anvendelse i forbindelse med anmodninger om opsat pension forud for perioden med beskæftigelse.

Det foreslås derfor, at § 15 d, stk. 2, ændres således at det fremgår, at den kun finder anvendelse i forbindelse med anmodninger, der indgives efter § 15 b.

Til nr. 6

Efter den gældende bestemmelse i § 15 b skal anmodning om at opsætte pensionen indgives til Udbetaling Danmark samtidig med eller senere end ansøgning om folkepension. Det er således en betingelse for at opsætte folkepensionen, og optjene og få beregnet en venteprocent, at der forinden er indsendt ansøgning om folkepension og, at der er anmodet om opsætning af pensionen.

Efter de gældende regler, er det endvidere en betingelse for at den pågældende kan optjene venteprocent, at den pågældende har haft indtægt ved personligt arbejde i mindst 750 timer inden for et kalenderår.

Ved påbegyndelse og ophør af opsætningen midt i et år opgøres beskæftigelseskravet forholdsmæssigt efter antallet af måneder, som opsætningen vedrører i det pågældende år. Det fremgår af § 15 d, stk. 3.

Det fremgår endvidere af § 15 d, stk. 4, at der, såfremt beskæftigelseskravet ikke er opfyldt i en periode, ved opgørelsen af venteprocenten ses bort fra denne periode. Der udbetales i stedet et engangsbeløb svarende til den berettigede folkepension for den pågældende periode.

Det foreslås, jf. forslag til en ny § 15 g, stk. 1, at personer, der i et tilstrækkeligt omfang fortsætter med at arbejde efter folkepensionsalderen, kan vente med at indgive ansøgning om opsat pension, til det tidspunkt, hvor de ønsker at overgå til folkepension. Efter forslaget vil der blive truffet afgørelse om opsat folkepension med tilbagevirkende kraft for perioden fra den 1. i den måned efter at den pågældende nåede folkepensionsalderen og indtil overgangen til folkepension.

Med forslaget kan der ved ansøgning om folkepension således opgøres og beregnes en venteprocent for én forudgående periode, hvis den pågældende opfylder de generelle betingelser for folkepension og opfylder det gældende beskæftigelseskrav for opsat pension.

Det foreslås i § 15, stk. 2, at det er en betingelse for at optjene venteprocent efter § 15 g, stk. 1, at det kan dokumenteres at beskæftigelseskravet i § 15 d, stk. 1 eller stk. 3, og regler, der er fastsat i medfør af § 15 d, stk. 5, er opfyldt. Det foreslås ligeledes, at en periode ikke kan tælle med ved opgørelse af venteprocenten, hvis beskæftigelseskravet ikke er opfyldt i perioden. Det vil altså lige som efter de gældende regler være en forudsætning for retten til opsat pension med venteprocent, at den pågældende opfylder betingelserne for ret

til folkepension fra folkepensionsalderen og indtil ansøgningen om folkepension, og at det kan dokumenteres, at den pågældende i denne periode har haft indtægt ved personligt arbejde i mindst 750 timer inden for et kalenderår.

Forslaget til § 15 g, stk. 2, indebærer at det er en betingelse for opgørelse af en venteprocent, at det kan dokumenteres, at beskæftigelseskravet er opfyldt. Kravene til dokumentation er de samme som gælder efter lovens § 15 d, dog således at der ikke skal træffes afgørelse vedrørende hvert enkelt år, jf. § 15 d, stk. 2, men således at beskæftigelsen opgøres for hvert kalenderår, jf. § 15 d, stk. 1.

Bestemmelsen i § 15 d, stk. 4, om udbetaling af engangsbeløb svarende til folkepensionen for perioder, hvori beskæftigelseskravet ikke er opfyldt, vil ikke finde anvendelse i forbindelse med anmodning om opsat pension, der indgives efter beskæftigelsen er tilbagelagt. Det skyldes, at muligheden for at få engangsbeløb svarende til den folkepension, man ellers ville have været berettiget til, forudsætter, at der er indgivet ansøgning om folkepension.

Endelig foreslås det i § 15 g, stk. 3-4, at venteprocenten og udbetaling af tillæg, i forbindelse med anmodninger om opsat pension efter beskæftigelsen er tilbagelagt, sker i henhold til de gældende regler om opgørelse af venteprocenten, jf. § 15 e, stk. 1, 2. og 3. pkt., og om udbetaling af et månedligt tillæg, jf. § 15 f. Dette indebærer, at venteprocent og udbetaling af tillæg svarer til de regler, der gælder for anmodninger om opsat pension, der indgives forud for opsætningsperioden.

Til nr. 7-9

Det foreslås præciseret, at de enkelte indkomster i indtægtsgrundlaget for social pension skal henføres til den måned og det år, som de skattemæssigt henføres til (skattemåned). Udbetaling Danmark skal lægge skattemyndighedernes afgørelse herom til grund, således som denne kommer til udtryk i registreringer i indkomstregistret.

Hvis en arbejdsgiver fx indberetter en lønperiode for januar med dispositionsdato den 31. januar, så henføres indtægten skattemæssigt til januar. Men hvis arbejdsgiveren fx er for sent på den med lønberegningen, så dispositionsdatoen først bliver den 1. februar, så bliver indtægten skattemæssigt henført til februar, dvs. til den måned, hvor indtægten udbetales. Dette skal Udbetaling Danmark således lægge til grund ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget for social pension. Hvis pensionisten er overgået til social pension 1. februar vil denne indkomst indgå i indtægtsgrundlaget. Dette er i overensstemmelse med social pension som en forsørgelsesydelse, der afhænger af den aktuelle indkomst i den periode, der udbetales pension for. Det grundlæggende er således pensionistens aktuelle indkomst udover social pension, og ikke hvilken periode indkomsten vedrører.

Der vil dog kunne opstå situationer, hvor oplysningerne fra indkomstregisteret, herunder skattemåned, er åbenbart mangelfulde eller fejlbehæftede, og i den situation vil Udbetaling Danmark kunne anmode borgeren om yderligere dokumentation med henblik på at fravige skattemåned og i stedet lægge udbetalingsmåneden til grund for pensionsberegningen.

Til nr. 10

Efter den gældende regel i § 33, stk. 1, 1. pkt. i lov om social pension, udbetales folkepensionen månedsvis bagud fra den 1. i måneden efter, at der er ansøgt om folkepension, og lovens betingelser er opfyldt.

Det foreslås, at § 33, *stk. 1*, tilføjes et 2. pkt., hvorefter folkepensionen kan udbetales med tilbagevirkende kraft fra den 1. i måneden efter opnåelse af folkepensionsalderen, hvis ansøgning om folkepension modtages i Udbetaling Danmark senest den 10. i den anden måned efter opnåelse af folkepensionsalderen.

Herved får personer, der ikke har fået ansøgt om folkepension tids nok til at få udbetalt folkepensionen med virkning fra den 1. i måneden efter opnåelse af folkepensionsalderen en længere frist til at indgive ansøgning om folkepension med den virkning, at folkepensionen udbetales med tilbagevirkende kraft fra den 1. i måneden efter opnåelse af folkepensionsalderen.

Til nr. 11

Efter § 42 gælder, at hvis en pensionist har tilsidesat sin oplysningspligt efter § 41 eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget har modtaget pension, skal pensionisten eller dennes dødsbo tilbagebetale det beløb, der er modtaget med urette.

Det foreslås, at det i § 42 præciseres, at § 42 ikke finder anvendelse ved omregning i løbet af kalenderåret, jf. § 39, og ved den årlige endelige efterregulering af pensionen for det forudgående kalenderår, jf. § 39 b. Det vil sige, at det ved omregningen og efterreguleringen ikke har nogen betydning, om pensionisten har modtaget pension i god eller ond tro. Omregningen og efterreguleringen sker på grundlag af de faktiske indtægts- og personlige forhold i en opgørelsesperiode og kalenderåret.

Til § 2

Til nr. 1

Det foreslås præciseret, at de enkelte indkomster i indtægtsgrundlaget for social pension skal henføres til den måned og det år, som de skattemæssig henføres til (skattemåned). Udbetaling Danmark skal lægge skattemyndighedernes afgørelse herom til grund, således som denne kommer til udtryk i registreringen i indkomstregistret. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger og til lovforslagets § 1.

Til nr. 2

Efter § 42 gælder, at hvis en pensionist har tilsidesat sin oplysningspligt efter § 41 eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget har modtaget pension, skal pensionisten eller dennes dødsbo tilbagebetale det beløb, der er modtaget med urette. Det foreslås, at det i § 42 præciseres, at § 42 ikke finder anvendelse ved omregning i løbet af kalenderåret, jf. § 38, og ved den årlige endelige efterregulering af pensionen for det foregående kalenderår, jf. § 38 a. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger og til lovforslagets § 1.

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. april 2017.

Det foreslås i *stk. 2*, at Udbetaling Danmarks pligt til at sende meddelelse om ret til folkepension ophører overfor personer, der når folkepensionsalderen den 1. juni 2017 eller senere.

Det foreslås i *stk. 3*, at optjening af venteprocent efter pensionslovens § 15 g, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 6, finder anvendelse for personer, der når folkepensionsalderen den 1. juni 2017 eller senere. Det betyder, at personer, der ikke har ret til at få en meddelelse om ret til folkepension, herunder om muligheden for at opsætte pensionen ved folkepensionsalderen, ved en senere ansøgning om folkepension og anmodning om opsat pension, kan få opsat pension med tilbagevirkende kraft fra folkepensionsalderen. De personer, der har

modtaget meddelelse om ret til folkepension, herunder oplysning om muligheden for at opsætte pensionen efter de gældende regler, omfattes ikke af muligheden for at opsætte pensionen for en forudgående periode.

Det foreslås i *stk. 4*, at muligheden for at få udbetalt folkepension med tilbagevirkende kraft forud for ansøgning om folkepension, alene finder anvendelse for personer, der når folkepensionsalderen den 1. juni 2017 eller senere.

Bilag

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	Lovforslaget
	§ 1
	I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1239 af 13. oktober 2016, foretages følgende ændringer:
<p>§ 3...</p> <p><i>Stk. 5.</i> Retten til at modtage pension i udlandet efter stk. 2, 3 og 4 omfatter folkepensionens grundbeløb, førtidspension bortset fra førtidspensionens pensions-tillæg og tillæg efter §§ 14 og 69-72, engangsbeløb efter § 15 d, stk. 4, og tillæg efter § 15 f beregnet på grundlag af folkepensionens grundbeløb.</p> <p>§ 3 a. Udlændinge omfattet af § 2, stk. 2, nr. 2, som tager bopæl i hjemlandet eller det tidligere opholdsland efter at have fået tillagt folkepension, bevarer retten til at modtage folkepensionens grundbeløb og tillæg efter § 15 f beregnet på grundlag af folkepensionens grundbeløb fastsat på grundlag af bopælstiden her i riget, jf. § 5.</p> <p><i>Stk. 2.</i> ...</p>	<p>1. I § 3, <i>stk. 5</i> og i § 3 a, <i>stk. 1</i>, indsættes efter ”§ 15 f”: ”og § 15 g”.</p>
<p>§ 13. Ansøgning om folkepension indgives til Udbetaling Danmark. Udbetaling Danmark skal sende meddelelse om ret til folkepension i rimelig tid, inden den pågældende når folkepensionsalderen. Meddelelsen skal indeholde oplysning om muligheden for at</p>	<p>2. § 13, <i>stk. 1, 2. og 3. pkt.</i>, ophæves.</p>

opsætte pension efter kapitel 2 a.	
<p>§ 15 a. Personer, der opfylder betingelserne i kapitel 1 for ret til folkepension, kan opsætte udbetalingen af folkepension til et tidspunkt, der ligger efter folkepensionsalderen, jf. dog stk. 2.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Udbetaling Danmark kan træffe afgørelse om, at pensionen ikke kan opsættes, hvis det skønnes usandsynligt, at beskæftigelseskravet for optjening af en venteprocent, jf. stk. 3, vil blive opfyldt, jf. § 15 d, stk. 1 og 3.</p> <p><i>Stk. 3.</i> I opsætningsperioden optjenes en venteprocent til beregning af tillæg for opsat pension, jf. §§ 15 d-15 f.</p>	<p>3. I § 15 a, stk. 1, indsættes som 2. pkt.: ”Anmodning om at opsætte pensionen indgives efter § 15 b eller § 15 g.”</p>
<p>§ 15 b. Anmodning om at opsætte pensionen indgives til Udbetaling Danmark samtidig med eller senere end ansøgning om folkepension.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Anmodningen har virkning fra den 1. i måneden efter anmodningens indgivelse, dog tidligst fra det tidspunkt, hvor folkepension kan udbetales, jf. § 33, stk. 1. Dette tidspunkt skal fremgå af sagen og meddeles den pågældende.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Anmodning kan ikke indgives, hvis folkepensionen har været opsat to gange med mellemliggende pensionsudbetaling.</p>	<p>4. I § 15 b, stk. 1, indsættes efter ”opsætte pensionen”: ”forud for opsætningsperioden”.</p>
<p>§ 15 d. Det er en betingelse for, at en person kan optjene venteprocent, at den pågældende har haft indtægt ved personligt arbejde i mindst 750 timer inden for et kalenderår.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Udbetaling Danmark skal efter hvert år træffe afgørelse om, hvorvidt beskæftigelseskravet er opfyldt for det pågældende år.</p> <p><i>Stk. 3.</i> ...</p>	<p>5. I § 15 d, stk. 2, indsættes efter ”Udbetaling Danmark skal”: ”i forbindelse med anmodninger, der indgives efter § 15 b,”.</p>
	<p>6. Efter § 15 f indsættes i <i>Kapitel 2 a.</i>:</p> <p>”§ 15 g. Personer, der har arbejdet efter folkepensionsalderen og først ansøger om folkepension, når de ønsker at overgå til folkepension, kan samtidig med ansøgning om folkepension anmode Udbetaling Danmark om at få beregnet og udbetalt folkepension med en venteprocent for perioden fra den 1. i måneden efter at have nået folkepensionsalderen, hvis betingelserne i kapitel 1 for ret til folkepension var opfyldt i perioden. § 15 c, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Det er en betingelse for, at optjene ventepro-</p>

	<p>cent efter stk. 1, at det kan dokumenteres, at beskæftigelseskravet, jf. § 15 d, stk. 1 eller stk. 3, og regler fastsat i medfør af § 15 d, stk. 5, er opfyldt. Hvis beskæftigelseskravet ikke er opfyldt, indgår denne periode ikke ved opgørelsen af venteprocenten.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Venteprocenten opgøres efter § 15 e, stk. 1, 2. og 3. pkt..</p> <p><i>Stk. 4.</i> Tillægget udbetales og beregnes efter § 15 f.</p>
<p>§ 27. For folkepensionister opgøres indtægtsgrundlaget for grundbeløb efter pensionistens indtægt ved personligt arbejde. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om opgørelse af indtægt ved personligt arbejde.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Opgørelsesperioden for indtægtsgrundlaget efter stk. 1 er det kalenderår eller den del af et kalenderår, som pensionsudbetalingen vedrører.</p> <p><i>Stk. 3...</i></p>	<p>7. § 27, <i>stk. 2</i> affattes således:</p> <p>”<i>Stk. 2.</i> Opgørelsesperioden for indtægtsgrundlaget efter stk. 1 er det kalenderår eller den del af et kalenderår, som pensionsudbetalingen vedrører. De enkelte indkomster i indtægtsgrundlaget henføres til den måned og det år, som de skattemæssig henføres til.”</p>
<p>§ 29. Indtægtsgrundlaget for pensionstillæg, varmetillæg efter § 14, stk. 2, og helbredstillæg efter § 14 a opgøres på grundlag af pensionistens og en eventuel ægtefælles eller samlevers samlede indtægt. Indtægtsgrundlaget opgøres således:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Personlig indkomst med tillæg af positiv kapitalindkomst, der anvendes til beregning af indkomstskat efter personskattelovens § 7, dog før de deri nævnte grundbeløb og bundfradrag, samt aktieindkomst, der beskattes efter personskattelovens § 8 a, stk. 1 og 2, bortset fra aktieudbytte op til 5.000 kr. 2) Opgørelsesperioden for indtægtsgrundlaget efter nr. 1 er det kalenderår eller den del af et kalenderår, som pensionsudbetalingen vedrører. 3) ... 	<p>8. § 29, <i>stk. 1, nr. 2)</i> affattes således:</p> <p>”2) Opgørelsesperioden for indtægtsgrundlaget efter nr. 1 er det kalenderår eller den del af et kalenderår, som pensionsudbetalingen vedrører. De enkelte indkomster i indtægtsgrundlaget henføres til den måned og det år, som de skattemæssig henføres til.</p>
<p>§ 32 a. Indtægtsgrundlaget for førtidspension opgøres på grundlag af pensionistens og en eventuel ægtefælles eller samlevers samlede indtægt. Indtægtsgrundlaget opgøres således:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Personlig indkomst med tillæg af positiv kapitalindkomst, der anvendes til beregning af indkomstskat efter personskattelovens § 7, dog før de deri nævnte grundbeløb og bundfradrag, samt aktieindkomst, der beskattes efter personskattelovens § 8 a, stk. 1 og 2, bortset fra aktieudbytte op til 5.000 kr. 2) Opgørelsesperioden for indtægtsgrundlaget efter 	<p>9. § 32 a, <i>stk. 1, nr. 2)</i> affattes således:</p> <p>”2) Opgørelsesperioden for indtægtsgrundlaget efter nr. 1 er det kalenderår eller den del af et kalenderår, som pensionsudbetalingen vedrører. De enkelte indkomster i indtægtsgrundlaget henføres til den måned og det år, som de skattemæssig henføres til.”</p>

<p>nr. 1 er det kalenderår eller den del af et kalenderår, som pensionsudbetalingen vedrører.</p> <p>3) ...</p>	
<p>§ 33. Udbetaling Danmark udbetaler folkepension månedsvis bagud fra den 1. i måneden efter, at der er ansøgt om folkepension, og at lovens betingelser er opfyldt.</p>	<p>10. I § 33, <i>stk. 1</i>, indsættes som <i>2. pkt.</i>: ”Hvis ansøgning om folkepension modtages i Udbetaling Danmark senest den 10. i den anden måned efter opnåelse af folkepensionsalderen, udbetales folkepensionen dog med tilbagevirkende kraft fra den 1. i måneden efter opnåelse af folkepensionsalderen.”</p>
<p>§ 42. Hvis en pensionist har tilsidesat sin oplysningspligt efter § 41 eller i øvrigt mod bedre vidende urettigt har modtaget pension, skal pensionisten eller dennes dødsbo tilbagebetale det beløb, der er modtaget med urette.</p>	<p>11. I § 42 indsættes som <i>stk. 2</i>:</p> <p>”<i>Stk. 2.</i> Ved omregning i løbet af kalenderåret, jf. § 39, og ved den årlige endelige efterregulering af pensionen for det forudgående kalenderår, jf. § 39 b, finder <i>stk. 1</i> ikke anvendelse.”</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>I lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1240 af 13. oktober 2016, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 25. Indtægtsgrundlaget for grundbeløb opgøres således:</p> <p>1) Personlig indkomst med tillæg af positiv kapitalindkomst, der anvendes til beregning af indkomstskat efter personskattelovens § 7, dog før de deri nævnte grundbeløb og bundfradrag, samt aktieindkomst, der beskattes efter personskattelovens § 8 a, <i>stk. 1</i> og <i>2</i>, bortset fra aktieudbytte op til 5.000 kr.</p> <p>2) Opgørelsesperioden for indtægtsgrundlaget efter nr. 1 er det kalenderår eller den del af et kalenderår, som pensionsudbetalingen vedrører.</p> <p>3) ...</p>	<p>1. § 25, <i>stk. 1, nr. 2)</i> affattes således:</p> <p>”2) Opgørelsesperioden for indtægtsgrundlaget efter nr. 1 er det kalenderår eller den del af et kalenderår, som pensionsudbetalingen vedrører. De enkelte indkomster i indtægtsgrundlaget henføres til den måned og det år, som de skattemæssig henføres til.”</p>
<p>§ 42. Hvis en pensionist har tilsidesat sin oplysningspligt efter § 41 eller i øvrigt mod bedre vidende urettigt har modtaget pension, skal pensionisten eller dennes dødsbo tilbagebetale det beløb, der er modtaget med urette.</p>	<p>2. I § 42 indsættes som <i>stk. 2</i>:</p> <p>”<i>Stk. 2:</i> Ved omregning i løbet af kalenderåret, jf. § 38, og ved den årlige endelige efterregulering af pensionen for det forudgående kalenderår, jf. § 38 a, finder <i>stk. 1</i> ikke anvendelse.”</p>
	<p style="text-align: center;">§ 3</p>

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. april 2017.

Stk. 2. Udbetaling Danmarks pligt til at sende meddelelse om ret til folkepension ophører overfor personer, der når folkepensionsalderen den 1. juni 2017 eller senere.

Stk. 3. Anmodning om opsat pension, jf. § 15 g i lov om social pension, som affattet ved lovens § 1, nr. 6, finder alene anvendelse for personer, der når folkepensionsalderen den 1. juni 2017 eller senere.

Stk. 4. § 33, stk. 1, 2. pkt. i lov om social pension, som affattet ved lovens § 1, nr. 10, finder alene anvendelse for personer, der når folkepensionsalderen den 1. juni 2017 eller senere.